LAJTA HULLADÉKKEZELŐ

Pornóapáti - Beled

Diploma terv

Gácsi Zsuzsanna

2022 január

Konzulens: Kronavetter Péter és Beke András

Ipari és mezőgazdasági épületek a tájban

KONCEPCIÓ

A hulladékkezelő alapgondolata olyan, többnyire ipari épületeknek, és ezzel együtt olyan emberek által mindennap használt munkatereknek, helyeknek a felfedezéséből, megfigyeléséből indult ki, amelyek valamilyen oknál fogva kívül rekedtek az épített környezet és így többnyire a társadalmi tér sűrűsödésein, meleg burkán is. Magányos, nagy épületek ezek, amelyek idegenül állnak a tájban termőföldek, mezők, szántók szomszédságában. Ennek a kívül állásnak legtöbbször maga a nagyon speciális funkció az oka, a bennük zajló ipari, mezőgazdasági tevékenység túl hangos vagy büdös, esetleg léptéktelenül nagy, vagy valamely láthatatlan gazdasági logika, telekviszony helyezi őket ennyire magányos építészeti pozícióba. Ezek az épületek esetlenül, és véletlenszerűen, tervezetlen módon állnak a tájban, olykor félszegen kúsznak közel egy-egy falu határához. Elhelyezésüket nem igazán indokolja sem tájolás, sem bármiféle viszony, egy önkényesen kijelölt négyzet saját koordinátarendszerébe alakítják belső világukat, idegenségük környezetükben kirívó, hiszen rendeltetésükből, léptékükből, természetükből adódóan idegenek az őket körülvevő tájtól. Az, hogy ilyen mértékig nincs kapcsolat a környezettel, létrehoz egy erős, objektumszerű idegenséget, amit a „semmiben állás” mozzanatával tudtam leginkább leírni.

A Lajta hulladékkezelő tervezésénél ez az éles határ épület és környezete között, ez a semmiben állás volt az alap kérdés. Az épület, noha embertelen és ijesztő, nem próbálja meg feloldani a funkció és a környezet közötti feszültséget, belecsitítani a tömeget a tájba, mert egy olyan tevékenységnek ad otthont, ami önmagában áll már távol attól a világtól és léptéktől, amibe belekerül. Sokkal inkább a másik oldalt, a társadalmi lét meleg paplan narratíváját feszegetné, ahol egy ilyen épületnek valójában nincs hely fenntartva, régen lemondtunk arról, hogy ezekre teljes magyarázatot találjunk. Olyanok, mint a rendrakás során helyet nem talált, de ugyanakkor szükséges tárgyak, amelyeket azután félig öntudatlanul rejtünk el valamely fiók mélyére, vagy a szekrény alá.

A magányosság, az idegenség, az abszurd léptéktelenség, a semmiben állás fogalmával próbáltam a tervezés során megbarátkozni, és a háttérbe szorításuk helyett arra helyezni a hangsúlyt, hogy a velük való viszony hogyan mozdítja ki az embert biztonságosnak tűnő világából, milyen tágabb perspektívákat nyit ki, és mit is jelent a táj és ez a benne álló idegen hulladékkezelő együtt, hogyan tudja egy épület szinte teljes mértékben belülről megfogalmazni önmagát. Hiszen voltaképp valahol ez a léptéktelenség a mi léptéktelenségünk is, ez az idegenség a mi idegenségünk is, és ez a semmiben állás, ez is a sajátunk.

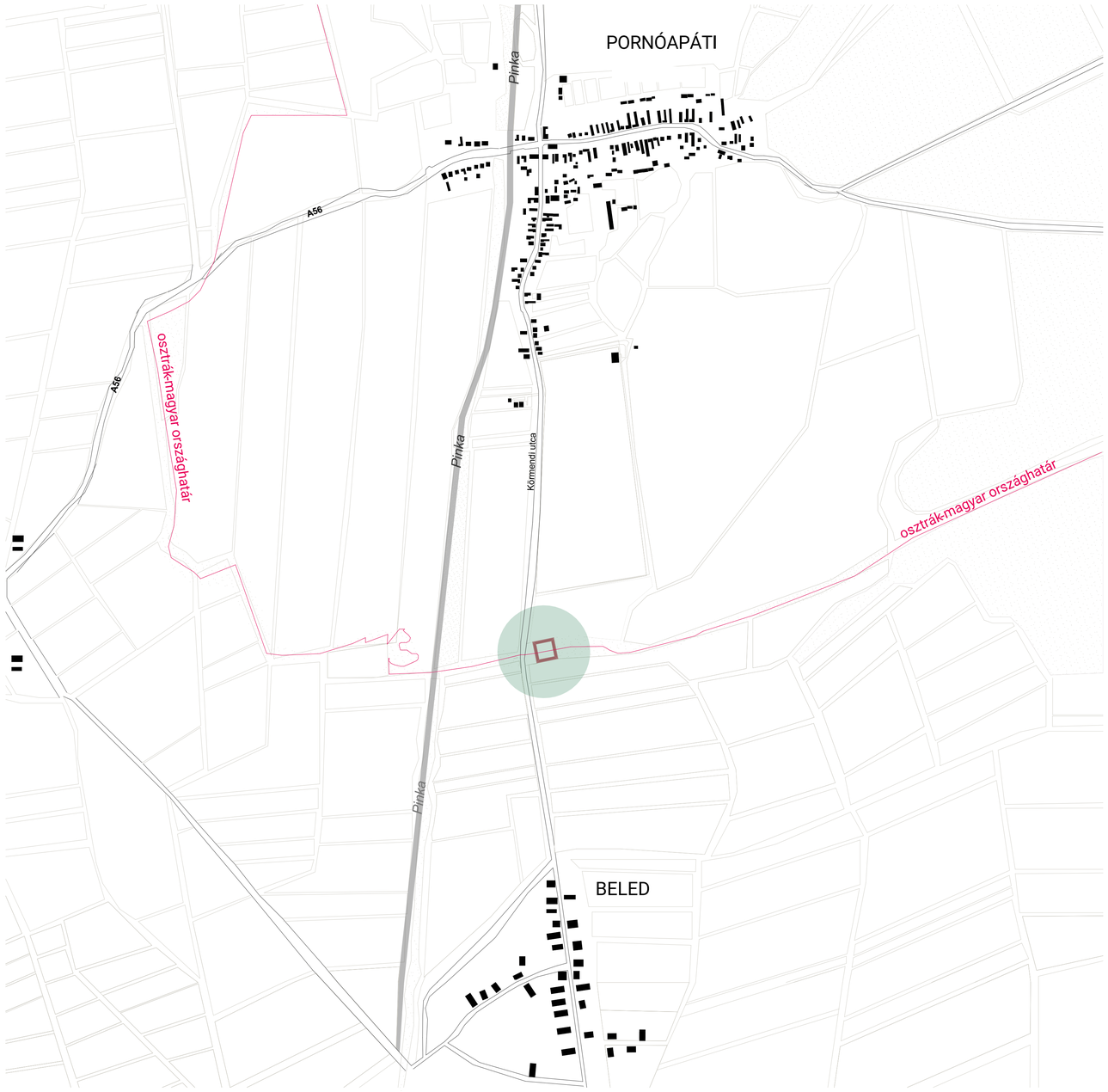

HELYSZÍNRAJZ M=1:5000

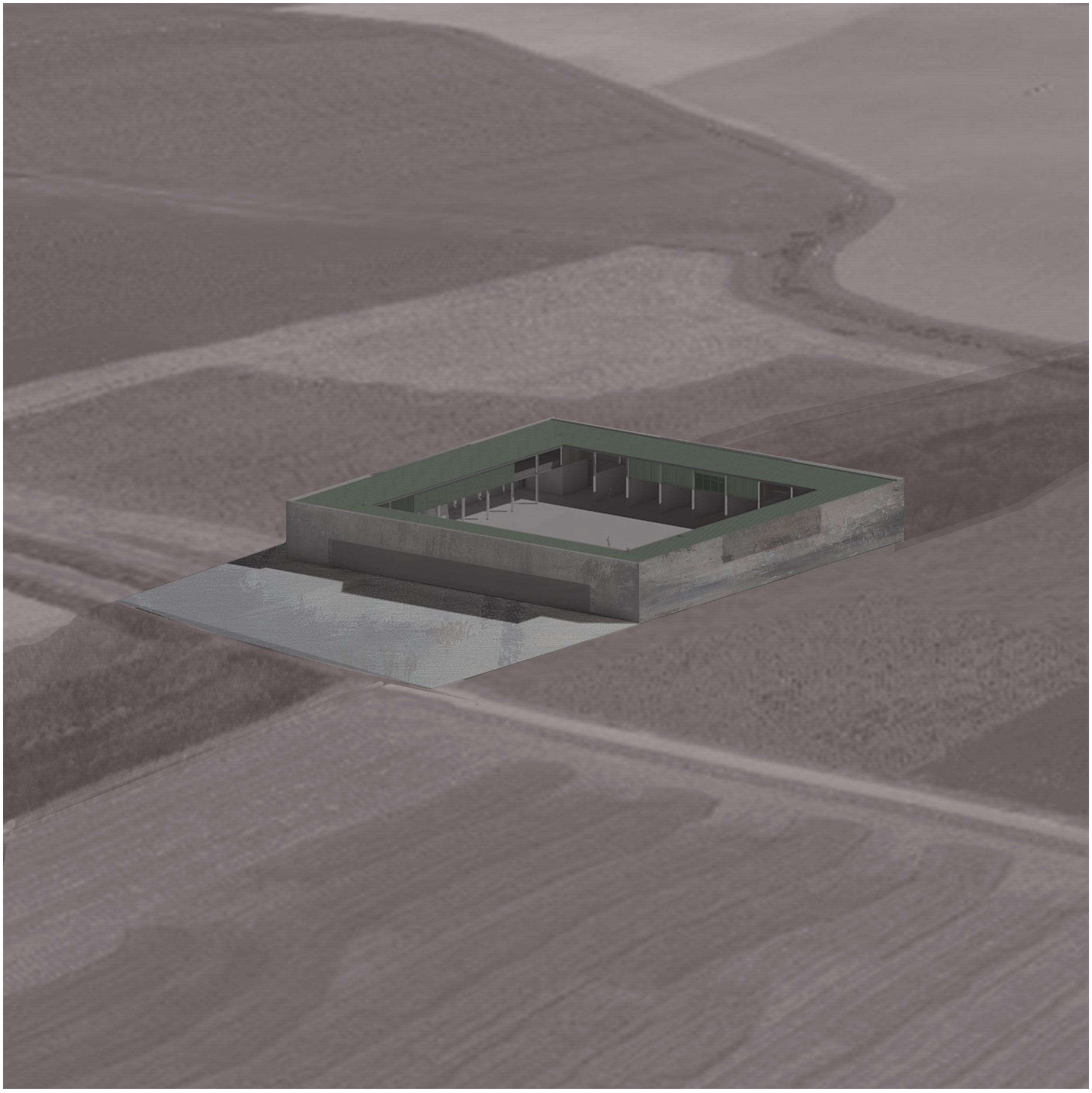

Hulladékkezelő távlati kép

HATÁR

Az épület a nyugati határon, Pornóapáti és Beled közötti út mentén áll egy nyílt térségben. Az osztrák-magyar határon való elhelyezkedés a „semmiben állást” szeretné erősíteni, hiszen egy határon álló épület valójában se itt, se ott nincs, egy enklávé, egy senkiföldje, amely teljes egészében önmagát hívatott meghatározni. A tájon itt észrevétlenül átvonuló határvonal, egy kökénybokrokkal és bozóttal tarkított árok szélesedik ki, mintegy szigetként helyet adva az épületnek.

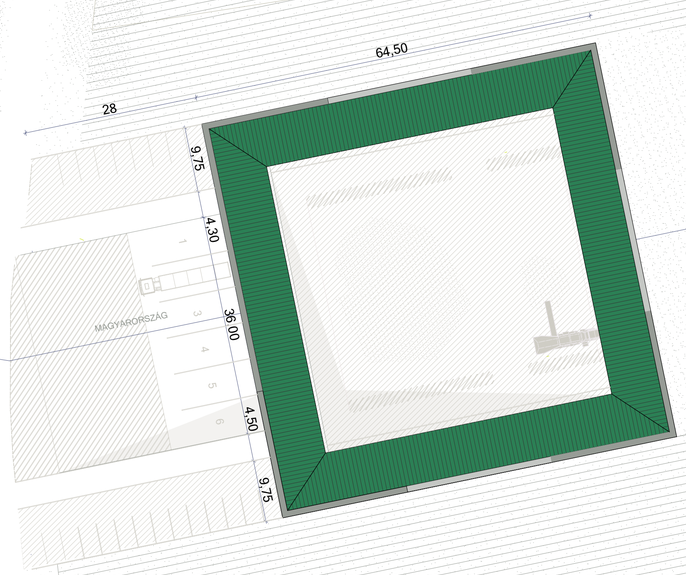

É

HELYSZÍNRAJZ M=1:500

FUNKCIÓ

Az épület funkciója egy konténeres hulladék kezelő, a lomtalanításokból, épületbontásokból származó hulladék elszállítását, szelektálását, újra értékesítését, lerakását végzi az üzem. A hulladék természeténél fogva olyan anyag, ami a fent említett kívül helyezést, és magányos szituációt feltételezi, hiszen a mindennapi életükben elzárjuk, eltávolítjuk magunk mellől, kívül helyezzük a tereinken, nem tudunk közösséget vállalni vele.

Az ide kerülő hulladék nem tartalmaz szerves anyagokat, szinte teljes egészében inert hulladék. Az üzem fő terméke a tiszta törmelék, ez keletkezik itt a legnagyobb mennyiségben, értékesítése bánya rekultivációk, út feltöltésekre használatos jelenleg, de kellően tiszta törmelék és megfelelő technológia esetén építőanyagként való újra hasznosítása is lehetséges. A kézi és gépi válogatás után műanyag, gumi, fém, fa, papír és por keletkezik még, amelyek mindegyike elszállításra és a megfelelő helyen újra hasznosításra kerül. Emellett kisebb mennyiségben fólia, zöldhulladék, és egyéb anyagok is kiválogatásra kerülhetnek, ezek kitermelése a költséghatékonyság függvénye. A folyamat végtermékében 15 % sajnos nem újrahasznosítható maradék hulladék is elszállításra és lerakásra kerül.

A szigorúan a termeléshez kötődő funkciók mellett az épületben helyet kaptak közfunkciók is, az épület útfelöli traktusa az napközben nyitott a látogatók számára is, az épület étkezője, kávézója a látogatókat is fogadja, emellett a nyitott terekben a hulladékkal kapcsolatos kiállítások is megnézhetők. Az épület első szintjének körbejárása is biztosított, hogy az egész folyamat megtekinthető legyen, erre azonban csak vezetett csoportokban van lehetőség.

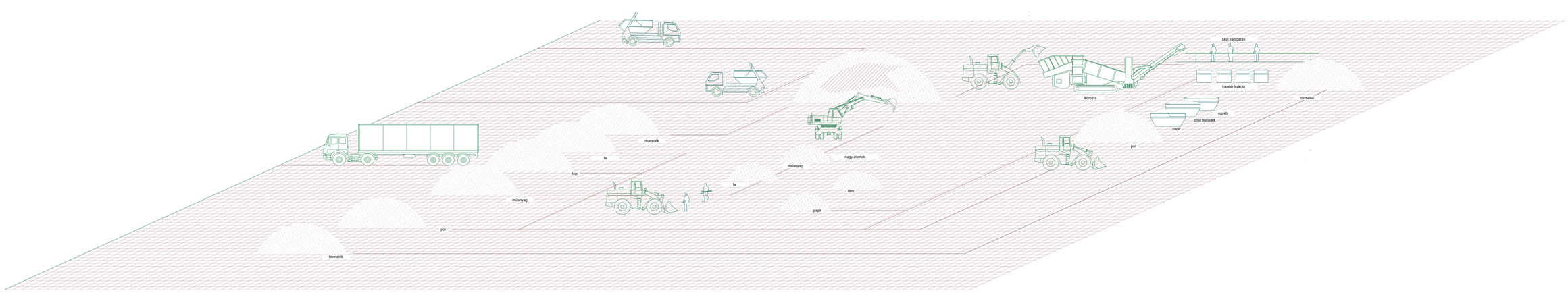

DHOOGE & MEGANCK
mustár, ecetes uborka és ecet üzem

MARTE.MARTE ARCHITEKTEN
autópálya gondnokság központja

DEKLEVA GREGORIC ARCHITECTS
fémhulladék kezelő

DHOOGE & MEGANCK
mustár, ecetes uborka és ecet üzem

MATHIAS GOERITZ
motor gyár

objektum

katlan udvar

funkció

gabion fal

MASSIMILIANO MARIANI
Cabel pénzügyi informatikai vállalat

JOSÉ MARIA SÁNCHES GARCIA
elektromos összeszerelő üzem

HERZOG & DE MEURON
borászat

ELŐKÉPEK

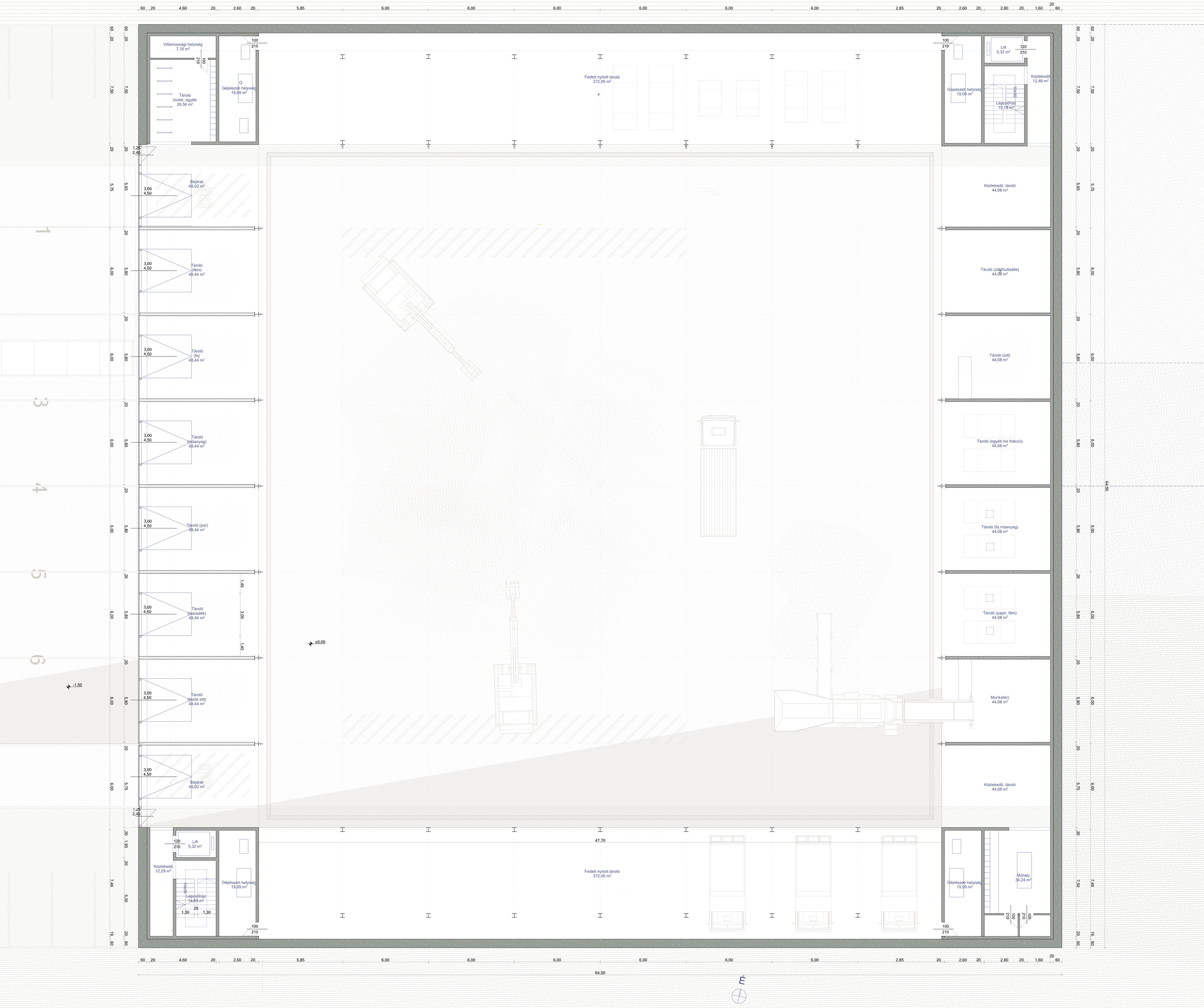

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ M=1:100

É

Udvar látvány

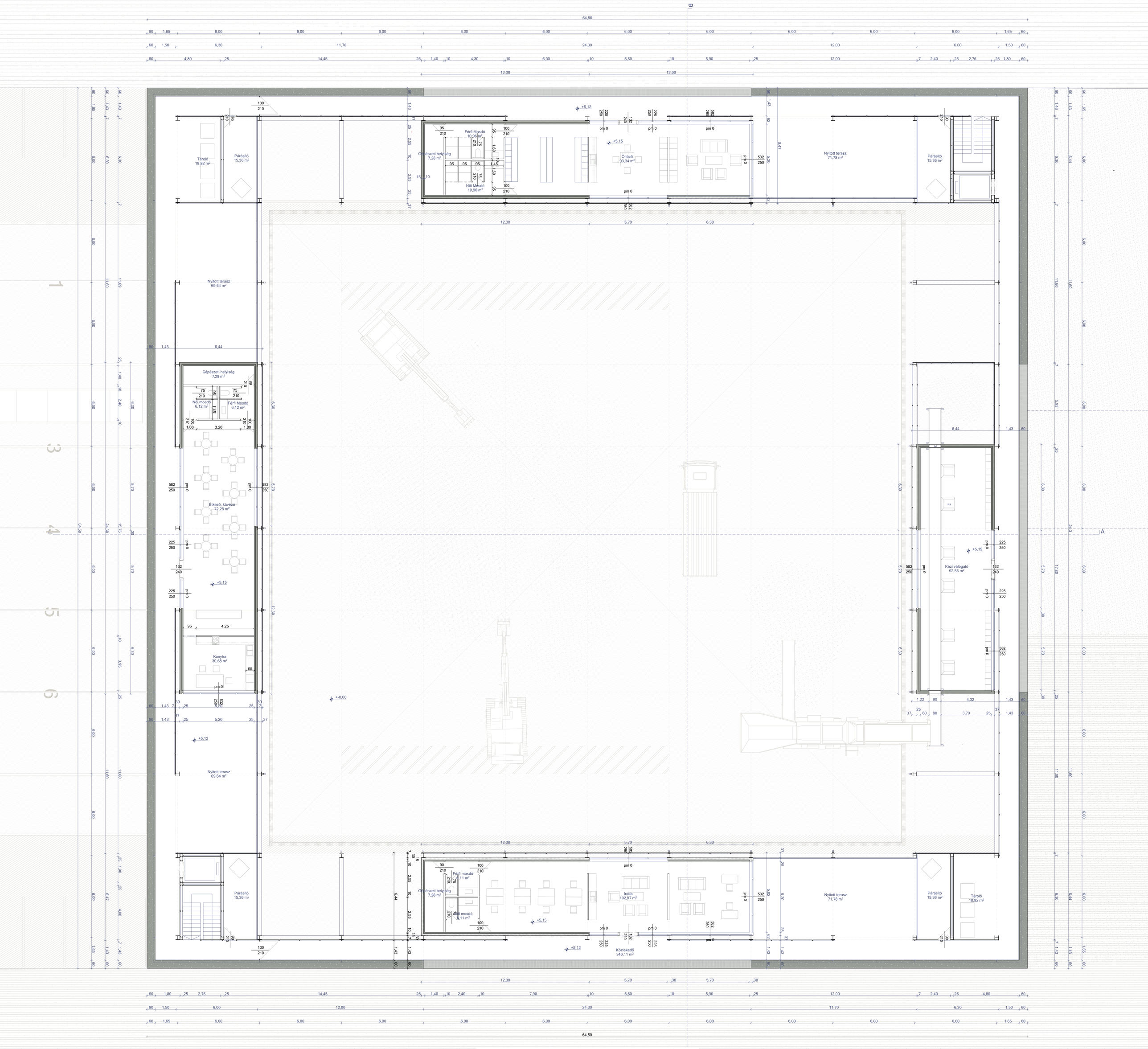

1. SZINTI ALAPRAJZ M=1:100

É

1. szinti terasz

A-A METSZET M=1:100

Étkező a kültéri közlekedőről

B_B METSZET M=1:100

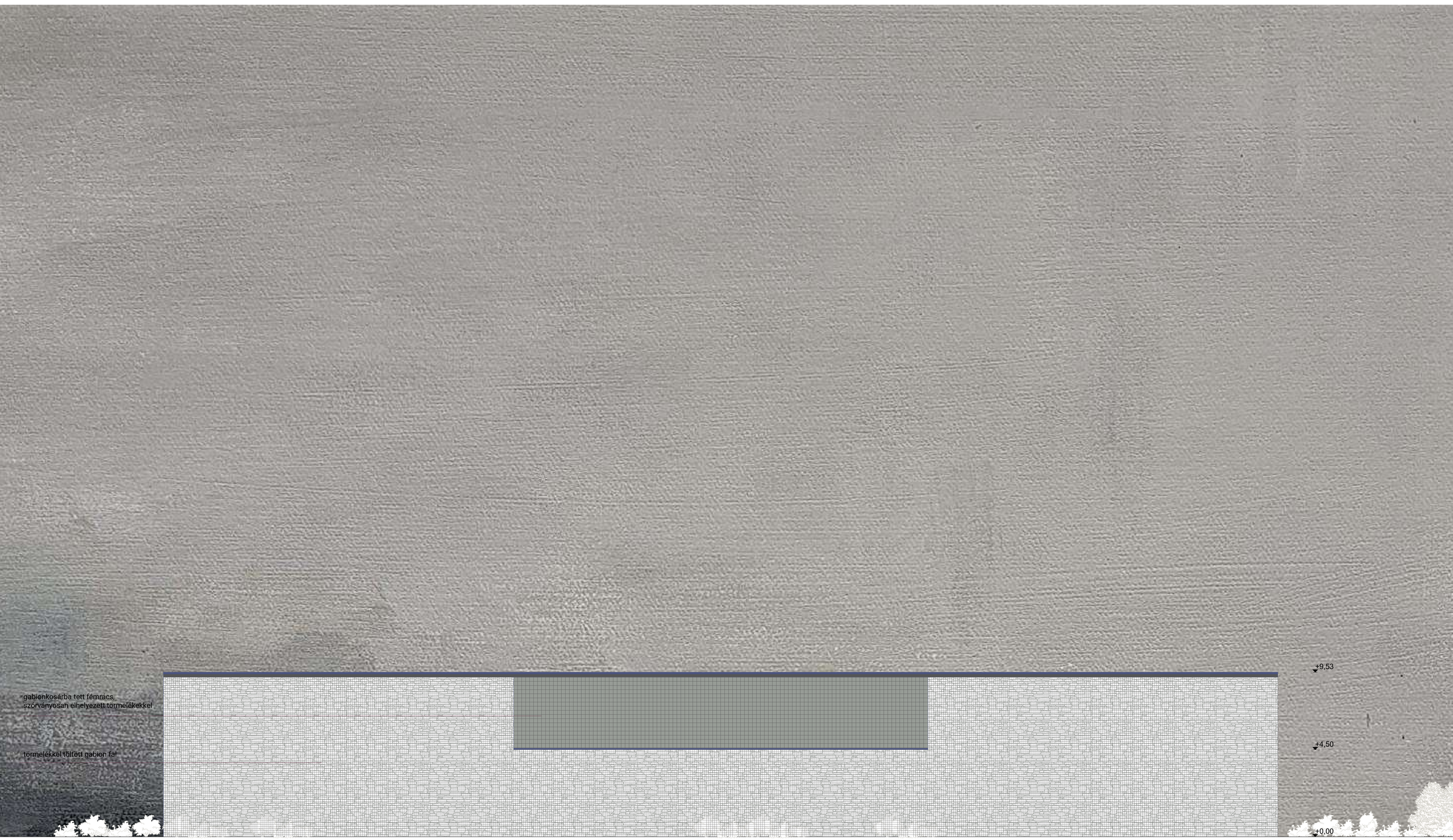

ÁLTALÁNOS HOMLOKZAT M=1:100

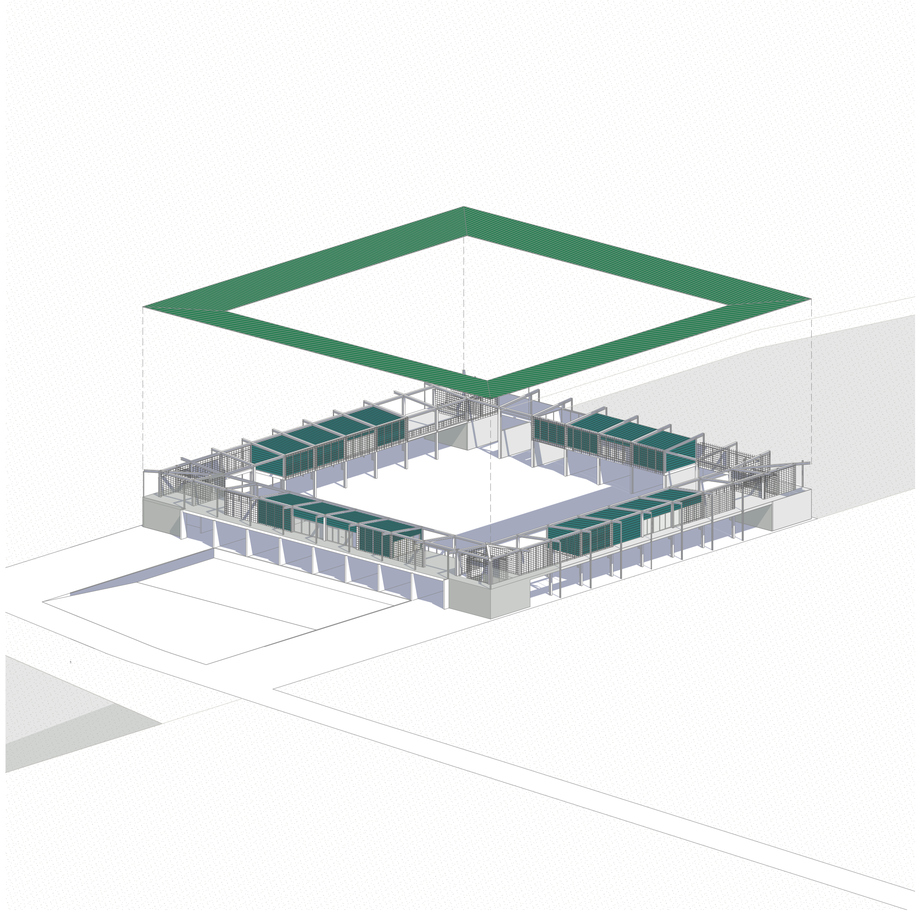

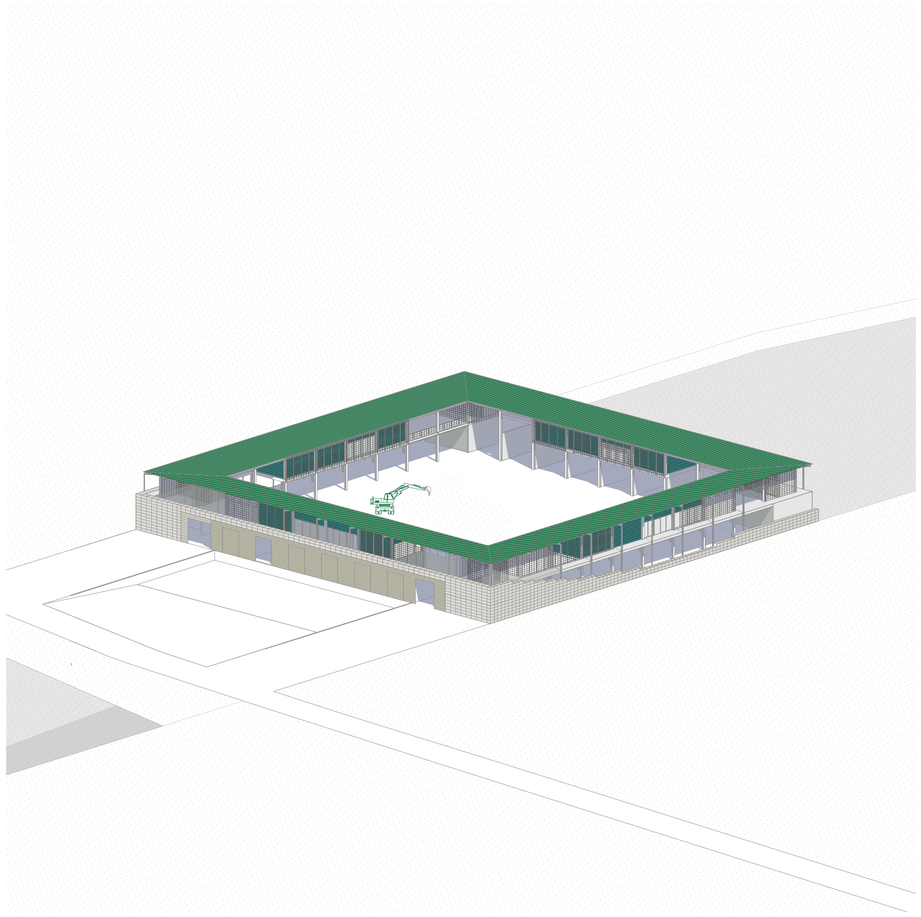

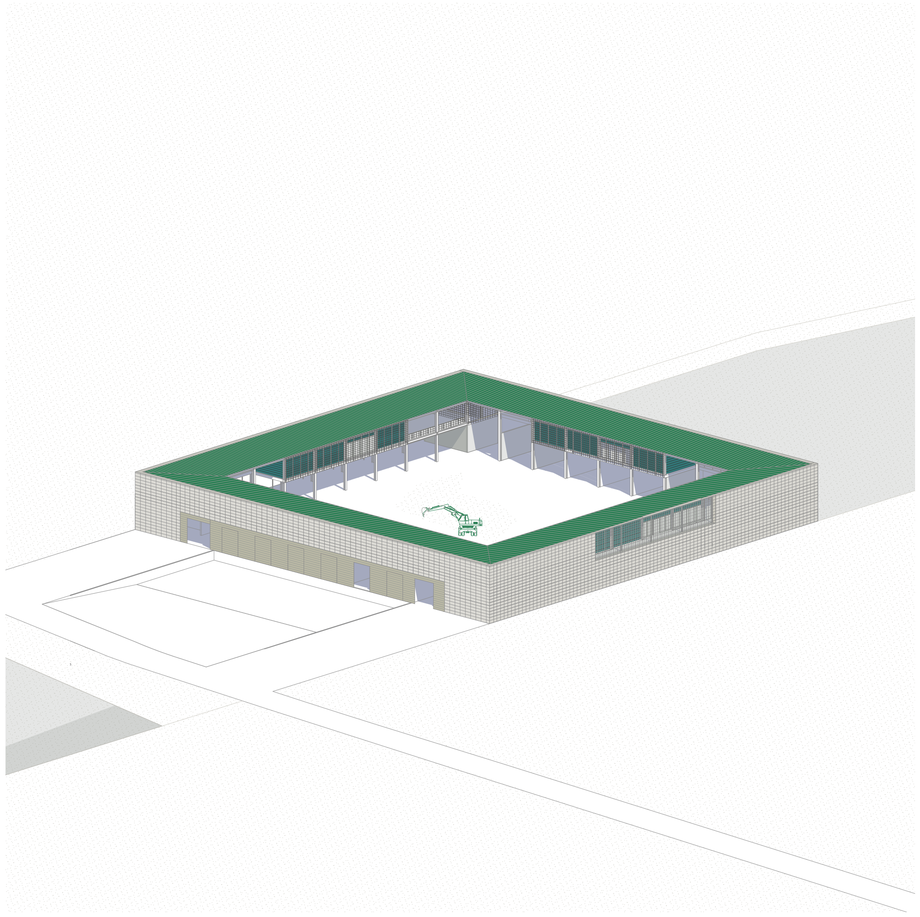

Gabion szakaszos felépülése a hulladékkezelő üzembeállása után

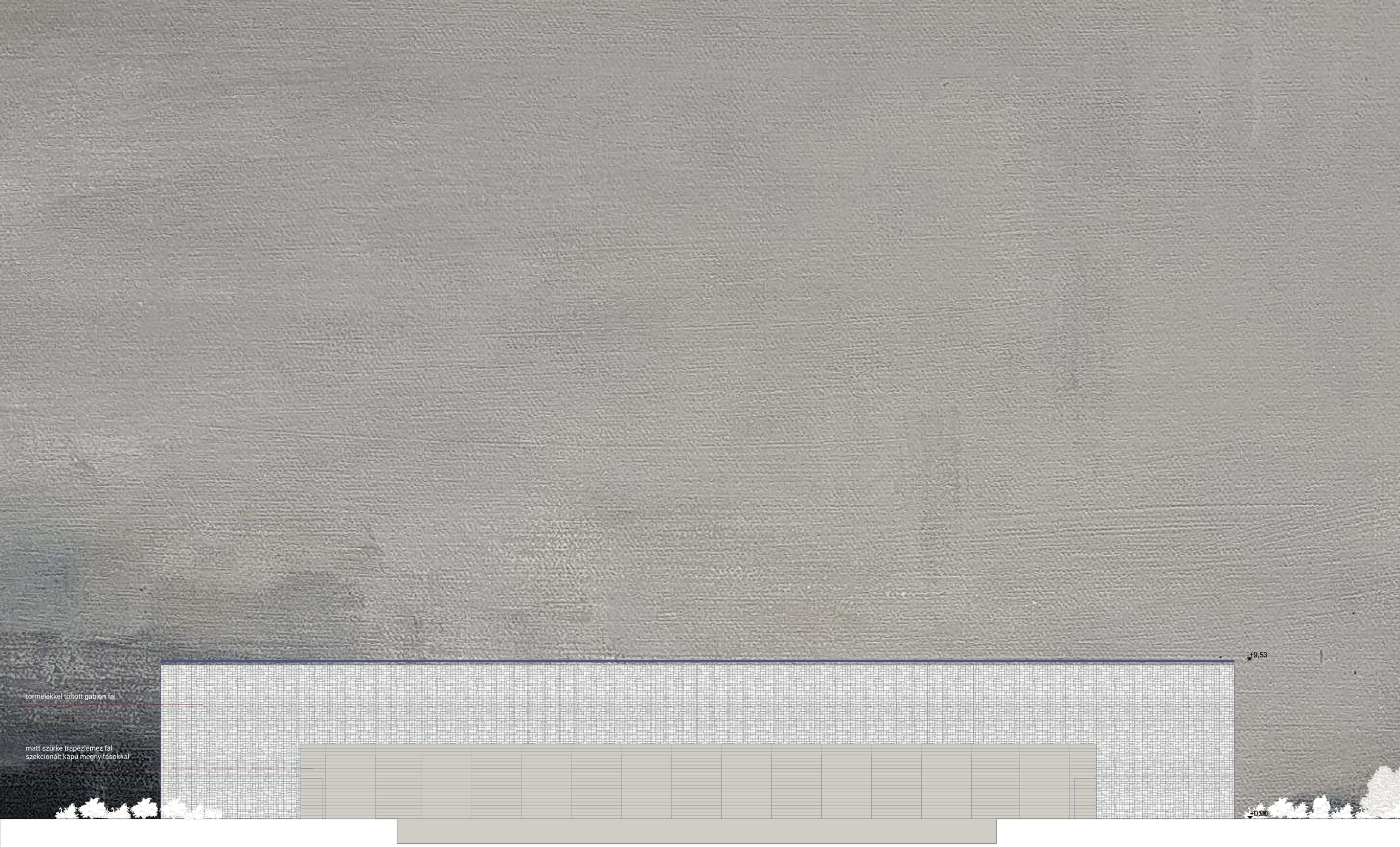

FŐHOMLOKZAT M=1:100

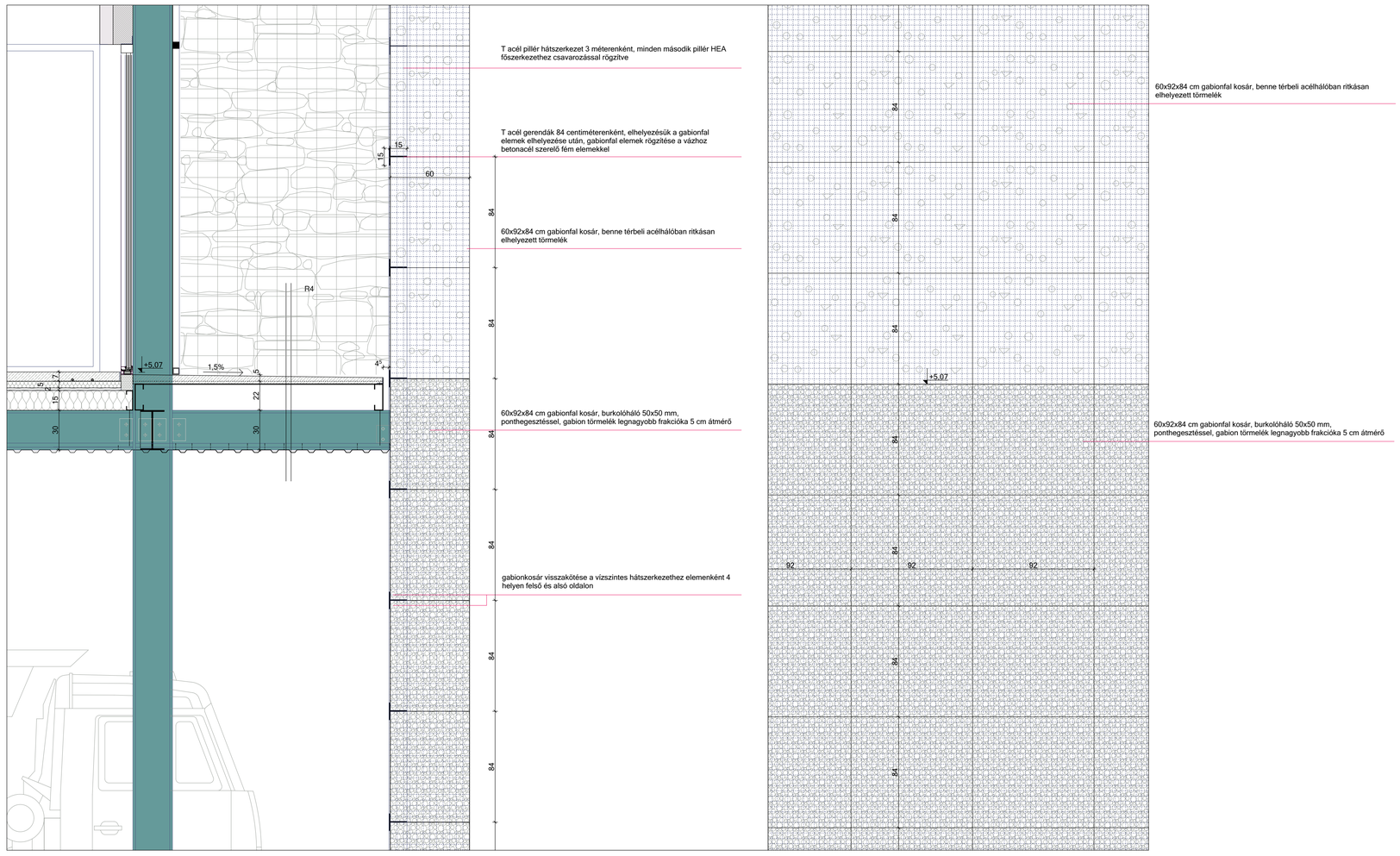

HOMLOKZATI METSZET ÉS NÉZET M=1:20

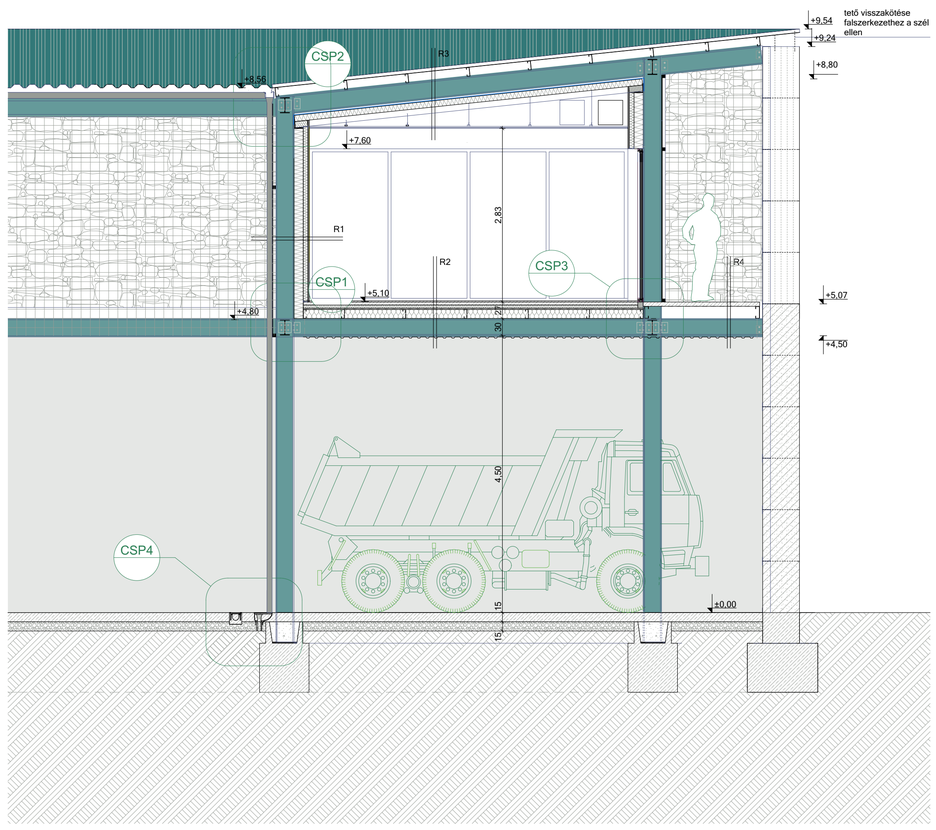

RÉSZMETSZET M=1:50

R1 Határoló fal

R1.A Hangszigetelő
- 15 cm Kingspan kívül-belül minibox fegyverzetű TL szendvicspanel látszó rögzítéssel függőleges HEA tartókra rögzítve
- 10 centiméter gipszkarton szabadon álló előtétfal alsó, felső UW vezetősínnel, CW tartókkal, dupla Blue Acoustic hanggátló és tűzgátló gipszkarton borítással

R1.B Sima
- 15 cm Kingspan kívül-belül minibox fegyverzetű TL szendvicspanel látszó rögzítéssel függőleges HEA tartókra rögzítve
- 10 centiméter gipszkarton szabadon álló előtétfal alsó, felső UW vezetősínnel, dupla gipszkarton borítással

R1.C Vizes helyiségek határoló fala
- 15 cm Kingspan kívül-belül minibox fegyverzetű TL szendvicspanel látszó rögzítéssel függőleges HEA tartókra rögzítve
- 10 cm gipszkarton szabadon álló előtétfal alsó, felső UW vezetősínnel, dupla impregnált gipszkarton borítással

R2 Közbenső födém általános helyen
- 1 rtg párazáró fólia
- 15 cm C szelemenezés, tengelytáv 1 méter, közte ásványgyapot hőszigetelés
- 2,5 cm MDF lap szelemenekre fektetve
- 5 cm lépésálló EPS hőszigetelés
- 1 rtg technológiai fólia
- 7 cm intenzív fűtött aljzatbeton, benne fémhálóra rögzített padlófűtés
- 0,5 cm felületkiegyenlítő réteg
- 0,5 cm műgyanta padlóburkolat

R4 Közbenső födém fűtetlen terek felett
- 18 cm C szelemenezés HEA tartókra rögzítve
- 2 cm trapézlemez
- 7-9 cm beton járófelület 1,5% lejtéssel

R5 Tető
- 5,5 cm trapézlemez
- 15 cm szelemenezés 1 méterenként
- 30 cm HEA tartó
- 7 cm szerelő légrés
- 10 cm Szendvicspanel X-DEK utólagos PVC burkolat fektetéssel. Szendvicspanel elhelyezése a tartószerkezet elkészülte után, de a tetőfedés előtt

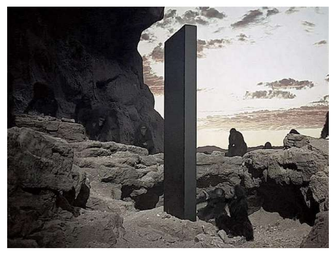
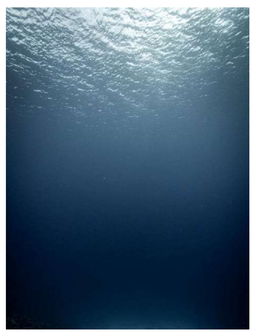
SEMMIBEN ÁLLÁS